



UNIVERSITÄTS-  
BIBLIOTHEK  
PADERBORN

## Universitätsbibliothek Paderborn

**Brevis Et Vtilis Commentarivs In Priorem Epistolam Pauli  
ad Corinthios, & in aliquot capita secundæ**

**Melanchthon, Philipp**

**Vitebergæ, 1561**

**VD16 M 2618**

Omnia mihi licent &c.

**urn:nbn:de:hbz:466:1-36296**

nunc si qui comitantur dominos in circumgestatione panis, uidentur illam adorationem non improbare, quæ certè pugnat cum dicto, Non adorabis Deos alienos.

Multum differt exemplum Rahel à Corinthiorum conuiujs. Nam cum Rahel aufert statuas, hoc ipso ostendit, se nolle eas à patre coli, nec ipsa colit, sed aurum in uaticum collatura est, sicut Irene filia Imperatoris Licinij Statuas aureas in Sacerello patris destruxit. At familiaritas Corinthiorum cum sacrificantibus similis erat collusioni. Certissimum est autem uelle Deum uitari Idolorum cultus et confirmationem.

Non obscura est Pauli sententia, sed fiet magis perspicua, cum transferemus eam ad exempla eorum, qui nostra ætate interfunt circumgestationi panis, aut Idolorum cultibus in inuocatione mortuorum aut missis funebribus & similibus.

πάντα μοι ἔξεσι ἀλλὰ οὐ ἔσ.

*Omnia mihi licent &c.*

**R**efutat aliam obiectionem ex doctrina de libertate Christiana sumptā: Libertas Christiana tollit discrimina ciborum.

H 5 rum.

I. EPISTOLA AD

rum, Cur igitur interdicitis mihi in amicorum conuiujs, his cibis, quos scio creaturam Dei bonam esse, nec mutari per stultas consecrationes, sicut aurum, ex quo facta sunt sacra pocula, non mutatur?

Respondet Paulus, addens restrictionem ad generalem doctrinam de Libertate: Quanquam licent omnia, scilicet in hoc genere, quæ dicuntur media, ut in uino, cibus, potus, dierum: Tamen addenda est hæc restrictio de scandalo: Non utaris libertate, ubi confirmat cultum Idolorum, aut ubi adducit conscientias imbecillium in dubitationem, sed seruias utilitati aliorum.

Postea rursus addit Paulus confirmationem doctrinæ libertatis: Omne quod in macello uenditur, comedite, non inquirentes propter conscientiam, quia Domini est terra & plenitudo eius. Nihil in his locis dicitur de diffinitione politica rerum. Libertas Christiana non concedit conturbari dominia, & rapi aliorum coniuges aut pecudes. Quia hanc civilem societatem uult Deus regi politicis ordinationibus. Non de civili societate hic dicitur, sed de conscientia singulorum

gulorum erga Deum, in usu rerum propriarum. Hoc queritur, an sit peccatum coram Deo, uesci carne Leporis, qui iure tuus est. Hic respondet Paulus, non esse peccatum. Et accommodat dictum ex Psalmo: Domini est terra & plenitudo eius.

In Psalmo non dubium est hanc simplicissimam esse sententiam: Cum alloquatur reges, Attollite portæ capita uestra &c. Initio præponit Antithesin: Domini est terra, quasi dicat, non est Regum & Principum, sed Dei. Vestrum est ei obedire, & sic uti terra, ut placet Domino, Et quidem uult Dominus ex tota terra colligere Ecclesiam. Hæc est natia sententia, Paulus generalem sumpsit de Creatione, cuius etiam mox fit mentio: Ipse super maria fundauit eam, Dominus condidit terram, & res nascentes in ea, & quidem condidit, ut frueretur Ecclesia, & sunt res bonæ. Et bona conscientia omnibus conuenientibus rebus usus erat Adam. Hoc dominium nunc redditur Ecclesiæ, omnibus conuenientibus rebus bona conscientia nunc Ecclesia uti potest. Nam uinacula legis remota sunt, & res ideo conditæ sunt, ut eis Ecclesia fruatur.

συνεῖδη: